

AP 4 DER ER KRONER OG ØRE AT HENTE I EN JORDFORDELING

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Det koster tid og penge at gennemføre en jordfordeling. Men en bedre fordeling af jorden kan give landmanden en økonomisk gevinst, fordi han får mindre transport mellem sine lagre og marker.

Mange landmænd har store omkostninger til transport mellem deres marker og lagre, og mellem de enkelte marker. Bruger en landmand meget tid på transport, kan han opnå en besparelse ved en jordfordeling, hvor de dyrkede arealer samles tættere på bedriftens lagre.

Omkostning eller gevinst?

Michael Højholdt, landskonsulent ved SEGES, har regnet på nogle eksempler på, hvor meget det koster en landmand at køre til sine marker, når der tages hensyn til transportafstanden mellem marker og lagre:

- Afhængigt af afgrødevalg, dyrkningsmetode og størrelsen på markgruppen ligger de beregnede transportomkostninger mellem 100-300 kr. pr. km pr. ha pr. år, forklarer Michael Højholdt.

- Dyrker en landmand for eksempel korn, nedmulder halm og bruger handelsgødning, ligger hans estimerede omkostning til transport i niveauet 100 kr. pr. km pr. ha pr. år. Bjærger han i

Planlægger landmændene fordelingen af deres jorder, før de går i gang med at gennemføre jordfordelingen, falder omkostningerne.

stedet halmen og udbringer gylle, koster transporten ham 200 kr. Dyrker han slætgræs betaler han derimod i niveauet 300 kr. pr. km pr. ha pr. år til transport, siger Michael Højholdt og forklarer, at landmandens udgifter i SEGES' eksempler er beregnet ud fra en markgruppestørrelse på 10 ha.

Er markgruppen mindre end 10 ha, bliver omkostningen pr. ha større. Er markgruppen væsentlig større end 10 ha, bliver omkostningen lidt mindre.

Ved at sammenligne sine udgifter til transport før og efter en jordfordeling kan landmanden bedre forholde sig til, hvor stor en økonomisk fordel han får ved en eventuel jordfordeling:

- Driver landmanden 10 ha jord, der ligger 5 km fra bedriftens lagre, koster det ham i runde tal 10.000 kr. om året i transport, når han dyrker korn med halmbjærgning og gylle. Reduceres afstanden mellem bedrift og marker til 2 km ved en jordfordeling, formindskes hans omkostninger til 4.000 kr. om året. Det giver ham en gevinst på 6.000 kr. om året eller 600 kr. pr. ha pr. år i hvert af de følgende år, konstaterer Michael Højholdt, og fortsætter:

- Det bedste afsæt for den enkelte landmand er at beregne sine egne omkostninger ud fra registreringer af tids- og maskinforbruget til transport. På [LandbrugsInfo](#) kan man hente et værktøj til beregning af omkostninger ud fra egne forudsætninger, siger Michael Højholdt. Det kræver landmandsabonnement at få adgang til værktøjet.

Hvad koster en jordfordeling?

Gennemfører staten en jordfordeling, for eksempel fordi der skal anlægges en vej, koster det typisk ikke landmanden en krone. Gennemføres jordfordelingen derimod på initiativ af en eller flere landmænd, skal de selv afholde alle udgifter og bruge tid på at drive projektet fremad.

- En jordfordeling koster typisk mellem 4.000-6.000 kr. pr. ha. En del af omkostningerne går til berigtigelse, landinspektør, tinglysning og panthaverhøring, mens ca. 40 procent af alle udgifter går til planlægning, forklarer Michael Højholdt.

Hvis de involverede landmænd kan planlægge fordelingen af deres jorder, før selve jordfordelingsprocessen går i gang, bliver deres omkostninger derfor mindre.

Læs mere

Læs mere om jordfordeling i [Produktionsøkonomipjecen Planteavl 2017](#).

Se også temaer og analyser i de andre [produktionsøkonomipjecer](#).

Sådan gennemføres en jordfordeling

En jordfordeling på landmændenes eget initiativ starter typisk med, at en enkelt eller flere landmænd kontakter en privat jordfordelingsplanlægger eller Landbrugsstyrelsens Jordfordelingskontor. De laver de indledende undersøgelser og anmoder så

Landbrugsstyrelsen om, at der sættes en jordfordeling i værk.

Herefter skal jordpriserne bestemmes. Den såkaldte vurderingsforretning af jorden fastlægges ikke ved individuelle aftaler med den enkelte lodsejer, men ved en taksering af landbrugsjorden i området.

På baggrund af vurderingsforretningen og jordfordelingsplanlæggerens drøftelser med de enkelte lodsejere, udarbejdes den endelige jordfordelingsplan, og der indgås aftaler med alle lodsejerne, som fastholdes i en jordfordelingsoverenskomst. Lodsejerne indgår således ikke aftaler direkte med hinanden, og der laves ikke slutsedler og skøder.

Jordfordelingsoverenskomsten er bindende for alle lodsejerne.

Jordfordelingskommissionen afsiger kendelse om den endelige jordfordelingsplan. Kendelsen tinglyses herefter på alle de deltagende ejendomme og noteres i Tingbogen.